

P7_TA(2013)0098

Susitarimai dėl varžybų baigties ir korupcija sporte

2013 m. kovo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl susitarimų dėl varžybų baigties ir korupcijos sporte (2013/2567(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 20 d. Nikosijos deklaraciją dėl kovos su susitarimais dėl varžybų baigties,
- atsižvelgdamas į 2011 m. sausio 18 d. Komisijos komunikatą „ES lygmens veiksmų sporto sektoriuje svarbos didinimas“ (COM(2011)0012),
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. vasario 2 d. rezoliuciją dėl ES lygmens veiksmų sporto sektoriuje¹,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl azartinių lošimų internete patikimumo²,
- atsižvelgdamas į Komisijos baltąją knygą dėl sporto (COM(2007)0391),
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. balandžio 14 d. rezoliuciją dėl kovos su dopingu sporte³,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Kova su korupcija ES“ (COM(2011)0308),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl internetinių lošimų vidaus rinkoje⁴,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 23 d. Komisijos komunikatą „Kompleksiškos europinės internetinių lošimų sistemos kūrimas“ (COM(2012)0596),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 24 d. Komisijos žaliąją knygą „Internetiniai lošimai vidaus rinkoje“ (COM(2011)0128),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 15 d. rezoliuciją dėl ES pastangų kovoti su korupcija⁵,
- atsižvelgdamas į parengiamuosius veiksmus „Europos partnerystės sporto srityje“ ir ypač į projektų, kuriais dėmesys sutelkiamas į kelio užkirtimą susitarimų dėl varžybų baigties atvejams šviečiant ir informuojant atitinkamas suinteresuotąsias šalis, rinkinį,
- atsižvelgdamas į Komisijos rekomendaciją dėl Tarybos sprendimo, kuriuo Europos Komisijai suteikiami įgaliojimai atstovauti ES derybose dėl Europos Tarybos tarptautinės

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0025.

² OL C 87 E, 2010 4 1, p. 30.

³ OL C 33 E, 2006. 2 .9, p. 590.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0492.

⁵ OL C 51 E, 2013 2 22, p. 121.

konvencijos, skirtos kovoti su manipuliavimu sporto rezultatais (COM(2012)0655),

- atsižvelgdamas į 2012 m. kovo mėn. tyrimo „Susitarimai dėl varžybų baigties sporto srityje“, parengto Komisijos prašymu, rezultatus,
 - atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 16 d. Europos Tarybos antidopingo konvenciją,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. rugsėjo 28 d. Europos Tarybos Ministrų komiteto rekomendaciją dėl sporto sąžiningumo skatinimo kovojant su manipuliavimu rezultatais, visų pirma – su susitarimais dėl varžybų baigties,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi Europolo jungtinė tyrimų grupė kodiniu pavadinimu „Operacija Veto“ nustatė, kad pastaraisiais metais plačiai paplito susitarimų dėl futbolo varžybų baigties problema – pasaulyje nustatyta 680 įtartinais laikomų varžybų atvejų, iš kurių 380 varžybų atvejų Europoje, ir kadangi grupė apibūdino plačiai paplitusį susitarimų dėl varžybų baigties tinklą, kuris išsiskleidęs sporto branduolyje: 425 žmonės įtariami ir 50 jau suimta;
 - B. kadangi Europolas pareiškė, kad šie skaičiai yra tik ledkalnio viršūnė;
 - C. kadangi susitarimai dėl varžybų baigties vykdomi daugelyje valstybių narių ir tai kelia didelį susirūpinimą, nes susitarimai dėl varžybų baigties yra susiję su organizuotu nusikalstamumu ir kelia didelę grėsmę sporto įstaigoms beveik visose valstybėse narėse;
 - D. kadangi susitarimai dėl varžybų baigties yra nusikaltimų rūšis, kuri sukuria dideles pajamas, bet yra itin retais atvejais nubaudžiama ir susekama, ir kadangi susitarimais dėl varžybų baigties naudojasi nusikalstamos organizacijos, vykdydamos savo neteisėtą veiklą kaip antai pinigų plovimas ir prekyba žmonėmis ir narkotikais;
 - E. kadangi susitarimus dėl varžybų dalies baigties – neteisėtą veiklą sporte, kai susitariama dėl tam tikros žaidynių dalies, tačiau nebūtinai dėl galutinio rezultato – sunkiau nustatyti nei įprastus susitarimus dėl varžybų baigties;
 - F. kadangi nusikalstamos organizacijos veikia tarptautiniu mastu ir turi ryšių visame pasaulyje, taigi nei viena institucija, šalis ar organizacija nepajėgtų viena pati susidoroti su susitarimų dėl varžybų baigties problema;
 - G. kadangi visos sporto rūšys gali būti paveiktos ir kyla grėsmė sporto sąžiningumui;
 - H. kadangi taikant dabartinius kontrolės mechanizmus nepavyksta iškart nustatyti, kad dėl varžybų baigties susitarta, nes ši neteisėta veikla yra pasaulinio masto;
 - I. kadangi sporto organizacijų skaidrumas, atskaitomybė ir demokratija – kitaip tariant geras valdymas – yra būtinos sąlygos tam, kad sporto judėjimai atliktų sėkmingą vaidmenį kovoje su susitarimais dėl varžybų baigties ir su sukčiavimu sporto srityje;
 - J. kadangi daugybė sporto organizacijų jau ėmėsi priemonių šioje srityje, pvz., sukūrė elgesio kodeksus ir priėmė visiško netoleravimo politiką;
 - K. kadangi lažybas dėl varžybų, dėl kurių baigties susitarta, daugiausia siūlo ne ES esantys lažybų organizatoriai, kovojant su susitarimais dėl varžybų baigties reikia pasitelkti

tarptautines pastangas;

- L. kadangi ekspertai nurodo, jog vis didesnę susirūpinimą kelia klastingi tam tikrų asmenų, įsigyjančių futbolo klubus tam, kad ir toliau galėtų vykdyti susitarimus dėl varžybų baigties ir pinigų plovimą, ketinimai;
- M. kadangi žaidėjų sąjungos atkreipia dėmesį į tai, kad dėl susitarimų dėl varžybų baigties žaidėjams gali būti laiku nemokami atlyginimai, jie gali būti bauginami ir šantažuojami;
 - 1. ragina visas pagrindines suinteresuotąsias šalis kiekvienai atskirai priimti atsakomybę ir parengti visa apimančią strategiją remiant vienoms kitų pastangas kovoje su susitarimais dėl varžybų baigties sporto srityje;
 - 2. prašo Komisijos suformuoti suderintą požiūrį į kovą su susitarimais dėl varžybų baigties ir su organizuotu nusikalstamumu, koordinuojant tokių pagrindinių suinteresuotųjų šalių, kaip sporto organizacijos, nacionalinė policija, teisminės institucijos ir azartinių lošimų organizatoriai, pastangas šioje srityje ir sukuriant pagrindą diskusijoms ir keitimuisi informacija ir gerąja patirtimi;
 - 3. ragina sporto organizacijas vykdyti visiško korupcijos netoleravimo politiką (tiek viduje, tiek išorės rangovų atžvilgiu), siekiant užkirsti kelią, kad jų nariai nepasiduotų išorės spaudimui;
 - 4. ragina sporto organizacijas nustatyti visam personalui ir visiems pareigūnams (žaidėjams, treneriams, teisėjams, medicinos ir techniniams darbuotojams ir klubų bei asociacijų vadovams) skirtą elgesio kodeksą, kuriuo būtų nurodomi su susitarimais dėl varžybų baigties susiję pavojai, į kurį būtų įtraukiamas aiškus draudimas manipuliuoti varžybomis lažybų ar kitais tikslais, kuriuo būtų nustatomos susijusios sankcijos ir į kurį būtų įtraukiamas draudimas lažintis dėl savo varžybų ir įpareigojimas pranešti apie bet kokius bandymus sudaryti susitarimus dėl varžybų baigties ar žinojimą apie juos taikant atitinkamą informatorių apsaugos mechanizmą;
 - 5. ragina visus sporto valdymo organus įsipareigoti laikytis gero valdymo praktikos siekiant sumažinti pavojų nukentėti dėl susitarimų dėl varžybų baigties;
 - 6. pabrėžia švietimo svarbą saugant sporto sąžiningumą; todėl ragina valstybes nares ir sporto federacijas tinkamai informuoti ir nuo mažens šviesti visų lygių (profesionalus ir mėgėjus) sportininkus ir vartotojus;
 - 7. ragina sporto organizacijas pradėti ir tęsti išsamias prevencijos ir švietimo programas, kuriomis būtų nustatomi aiškūs įpareigojimai klubams, lygoms ir federacijoms, visų pirma nepilnamečių atžvilgiu, ir įkurti priežiūros instituciją, kuri rūpintųsi susitarimų dėl varžybų baigties klausimu;
 - 8. ragina Komisiją tvirtai skatinti visas valstybes nares į savo nacionalinę baudžiamąją teisę aiškiai įtraukti susitarimus dėl varžybų baigties, numatyti atitinkamas bendras minimalias sankcijas ir užtikrinti, kad būtų pašalinti visi esami trūkumai visapusiškai laikantis pagrindinių teisių;
 - 9. palankiai vertina vykstančias diskusijas dėl galimos Europos Tarybos konvencijos, kuria siekiama kovoti su manipuliacijomis sporto rezultatais ir kuri nacionalinėms sistemoms

suteiktų reikalingas priemones, kompetenciją ir išteklius, kad būtų kovojama su šia grėsme;

10. ragina sporto organizacijas taikyti aukštus ir įtikinamus valdymo standartus;
11. ragina Komisiją užtikrinti, kad visos valstybės narės uždraustų lažybas dėl varžybų, kuriose dalyvauja nepilnamečiai;
12. prašo valstybių narių sukurti specializuotą teisėsaugos padalinį siekiant kovoti su susitarimais dėl varžybų baigties, kad jis būtų pagrindinių suinteresuotų šalių ryšių ir bendradarbiavimo atramos taškas, ir reikalauti azartinių lošimų organizatorių šiam specializuotam padaliniui ir sporto organizacijoms pateikti informaciją apie neteisėtus azartinių lošimų modelius, kad būtų galima vykdyti tolesnius tyrimus ir duomenys būtų persiųsti baudžiamojo persekiojimo institucijoms;
13. ragina valstybes nares padidinti Europos teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą per jungtines tyrimų grupes ir baudžiamojo persekiojimo institucijų bendradarbiavimą; pabrėžia, kad reikia imtis priemonių siekiant kovoti su neteisėtomis lažybų interneto svetainėmis ir anoniminėmis lažybomis ir veiksmingai jas įgyvendinti; mano, kad reikėtų keistis informacija apie asmenis, kurie įvardyti kaip susiję su susitarimų dėl varžybų baigties siūlymais žaidėjams arba kurie už tai nubausti;
14. ragina valstybes nares įsteigti reguliavimo institucijas, kad būtų nustatoma neteisėta veikla sporto lažybų srityje ir su ja kovojama ir kad būtų renkami, analizuojami ir platinami susitarimų dėl varžybų baigties, sukčiavimo sporto srityje ir kitų formų sporto korupcijos atvejų įrodymai Europoje ir už jos ribų; pabrėžia glaudaus bendradarbiavimo su kitomis reguliavimo institucijomis poreikį, įskaitant licencijas išduodančias institucijas, teisėsaugos institucijas ir policiją;
15. ragina Komisiją sudaryti palankesnes sąlygas šioms reguliavimo institucijoms keistis informacija apie neteisėtą arba įtartina su sporto lažybomis susijusią veiklą;
16. ragina Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis siekiant kovoti su organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su susitarimais dėl varžybų baigties, *inter alia*, dalyvaujant derybose dėl Europos Tarybos tarptautinės konvencijos, skirtos kovoti su manipuliavimu sporto rezultatais;
17. palankiai vertina Komisijos paskelbtą dviemetę kovos su korupcija ataskaitą, kurioje pateikiama padėties kiekvienoje valstybėje narėje analizė ir individualiai parengtos rekomendacijos (nuo 2013 m.);
18. ragina Tarybą siekti 2011–2014 m. ES darbo plano sporto srityje tikslų, visų pirma parengti švietimo programas valstybėse narėse siekiant didinti supratimą apie sporto vertybes, pvz., principingumą, sąžiningas varžybas ir pagarbą kitiems;
19. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą, kuria siekiama 2014 m. priimti rekomendaciją dėl geriausios patirties užkertant kelią su lažybomis susijusiems susitarimams dėl varžybų baigties ir kovojant su jais;
20. palankiai vertina tai, kad Penktojoje tarptautinėje ministrų ir aukštesniųjų pareigūnų, atsakingų už fizinį lavinimą ir sportą, konferencijoje (angl. MINEPS) bus sprendžiamas

sporto sąžiningumo ir kovos su susitarimais dėl varžybų baigties klausimas, ir mano, kad tai yra tinkamas forumas diskutuoti apie tai, kad reikia steigti pasaulinę instituciją susitarimų dėl varžybų baigties problemai spręsti, ir jame gali susitikti, keistis informacija, koordinuoti savo veiksmus ir populiarinti tinkamo valdymo sąvokas visi susiję veikėjai;

21. ragina Komisiją nustatyti trečiąsias šalis – kaip antai šalis, žinomas kaip Azijos lažybų rojus, – kurios iškeltų konkrečius klausimus dėl su susitarimais dėl varžybų baigties susijusių lažybų ES vykstančiuose sporto renginiuose ir padidinti bendradarbiavimą su šiomis šalimis kovojant prieš susitarimus dėl varžybų baigties;
22. ragina Tarybą nedelsiant pradėti plataus užmojo diskusijas apie pasiūlymą dėl naujos direktyvos dėl pinigų plovimo (COM(2013)0045), siekiant spręsti internetinių sporto lažybų naudojimo pinigų plovimo tikslais problemą;
23. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Europos, tarptautinėms ir nacionalinėms sporto organizacijoms.